

Småföretagen behöver hjälp i globaliseringen

Dagens Industri den 8 maj 2007

Svenskt Näringsliv får en ny ordförande i Signhild Arnegård Hansen. Med sin erfarenhet som ägare till Svenska Lantchips bör hon ha god förståelse för småföretags verksamhet. I kombination med näringsminister Maud Olofssons intresse för småföretag bäddar detta eventuellt för ökat fokus på de mindre företagens roll i svensk ekonomi och förbättrade förutsättningar för ett offentligt– privat partnerskap i småföretagarfrågor.

Svenska småföretag står inför stora utmaningar och möjligheter framöver då globaliseringen börja innefatta allt fler företag och inte som tidigare i huvudsak varit en angelägenhet för stora svenska multinationella aktörer.

Men för små företag präglas internationalisering ofta av höga initiala investeringskostnader och höga risker. Detta utgör ett argument för ett aktivt offentligt– privat partnerskap för att minska risker, möjliggöra synergier och underlätta nätverksbyggande. Exempel på hur ett framgångsrikt offentligt–privat partnerskap kan se ut finns i Finland. Offentliga myndigheter har i vårt östra grannland aktivt hjälpt småföretag att verka på utländska marknader, speciellt på marknader där de initiala trösklarna kan förväntas vara höga.

Ett tydligt exempel är finsk verksamhet i Kina. På senare tid har ett antal samarbetsprojekt mellan Finland och Kina inom högteknologisektorer, såsom miljöteknik, nanoteknologi och biomedicin rönt stor uppmärksamhet. Samarbetsprojekten har ett aktivt stöd från högsta politiska nivå och har skapat ett stort pr-värde för Finland som ett innovativt land. Men framför allt pågår ett dagligt samarbete mellan finska och kinesiska aktörer vid kinesiska universitet, sjukhus, teknologimarknader och inte minst i Finlands egna företagsinkubatorer i Kina: Finland- China Innovation Center, Teknia och ett antal nyetablerade miljöbyar.

Dessa samarbeten har underlättat för finska småföretag att etablera sig i Kina och har på kort tid också lett till akademiskt forskningssamarbete inom nanoteknologi och andra spetsområden.

Dessutom har samarbetet börjat få kinesiska företag inom biomedicin att investera i Finland. Dessa företag har en stark forskningsbakgrund och tar med sig sitt omfattande kinesiska nätverk. Vilka är då de mest avgörande faktorerna bakom dessa framgångar? Svaret tycks vara en utvidgning av Finlands nationella innovationssystem till en global marknad. Finlands innovationssystem, som bygger på öppenhet, samverkan mellan privata och offentliga aktörer och flexibilitet, anses mycket framgångsrikt. Nu startar en ny fas då detta system inkluderar verksamhet i omvärlden. Finland anses härvidlag ha skapat en modell för innovationsbaserad globalisering av småföretag som bygger på offentligt–privat– partnerskap.

I jämförelse med Finland ter sig svenska insatser för småföretag både blygsamma och blodfattiga. Vad som fattas är en tydlig och målmedveten svensk vision.

Hur vill Sverige profilera och positionera sig i en globaliserad värld och hur ska detta förverkligas med en kombination av entreprenörskap och en kraftsamling i form av offentligt–privat partnerskap? Ett förslag är att ett sådant partnerskap börjar med att Signhild Arnegård Hansen och Maud Olofsson bokar en gemensam studieresa till Finland.

Nannan Lundin, doktor i nationalekonomi vid Örebro universitet

Fredrik Sjöholm, docent, Institutet för Näringslivsforskning